

CURTEA DE JUSTIȚIE
A UNIUNII EUROPENE

RAPORT ANUAL 2016

PANORAMA ANULUI

RAPORT ANUAL **2016**
PANORAMA ANULUI

CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE

CURTEA DE JUSTIȚIE
L-2925 LUXEMBURG
LUXEMBURG
TEL. +352 4303-1

TRIBUNALUL
L-2925 LUXEMBURG
LUXEMBURG
TEL. +352 4303-1

Curtea pe internet: <http://www.curia.europa.eu>

Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei. Fotografiiile nu pot fi reproduse decât în contextul acestei publicații. Pentru orice altă utilizare, trebuie să se solicite autorizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Numeroase alte informații cu privire la Uniunea Europeană sunt disponibile pe internet prin serverul Europa (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Curtea de Justiție a Uniunii Europene
Direcția comunicare – Unitatea publicații și media electronice
Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene

Print	ISBN 978-92-829-2261-3	ISSN 2467-1401	doi:10.2862/82023	QD-AQ-17-001-RO-C
PDF	ISBN 978-92-829-2277-4	ISSN 2467-1630	doi:10.2862/88727	QD-AQ-17-001-RO-N
E-Book	ISBN 978-92-829-2386-3	ISSN 2467-1630	doi:10.2862/501991	QD-AQ-17-001-RO-E

© Uniunea Europeană, 2017
Fotografii © Georges Fessy
Fotografii © Gediminas Karbauskis

Printed in Belgium

TIPĂRIT PE HÂRTIE ÎNĂLBITĂ FĂRĂ CLOR (ECF)

CUPRINS

Prefața președintelui	5
1. Anul 2016 pe scurt	6
a // Un an în imagini	7
b // Un an în cifre	14
2. Activitatea judiciară	16
a // Retrospectiva marilor hotărâri ale anului	17
b // Cifrele-cheie ale activității judiciare	26
3. Un an de deschidere și de interacțiuni	32
a // Marile evenimente	33
b // Cifrele-cheie	35
4. O administrație în serviciul justiției	38
a // O administrație performantă, modernă și multilingvă	39
b // Cifre și proiecte	40
5. Privire către viitor calitatea justiției: o provocare permanentă	46
6. Urmărirea actualității instituției	48

PREFAȚA PREȘEDINTELUI

În 2016, instituția noastră a intrat într-o nouă fază a existenței sale. Două dintre cele trei etape ale reformei arhitecturii jurisdicționale a Uniunii, adoptată în 2015, au fost puse în aplicare: un mare număr de judecatori suplimentari s-a alăturat Tribunalului, care, la rândul său, a preluat competențele Tribunalului Funcției Publice, deja desființat.

Niciodată în existența acestei instituții judecătorești din statele membre nu au adresat atât de multe întrebări pentru a putea interpreta și aplica mai bine dreptul Uniunii. Aceasta reflectă nu numai voința instanțelor naționale de a aplica în mod corect dreptul Uniunii datorită mecanismelor de cooperare prevăzute de tratate, ci și încrederea pe care o au în Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

În paralel, durata procedurilor își continuă tendința de scădere, în folosul cetățenilor și al întreprinderilor, care au nevoie de securitate juridică. Anul trecut a fost de altfel marcat de o activitate jurisdicțională foarte susținută (peste 1 600 de cauze soluționate). Un număr important de hotărâri au reglementat probleme legate de provocările majore la care Uniunea trebuie să facă față actualmente (terorismul, criza migrației, criza bancară și financiară...), dar și problematici care privesc viața cotidiană a tuturor cetățenilor.

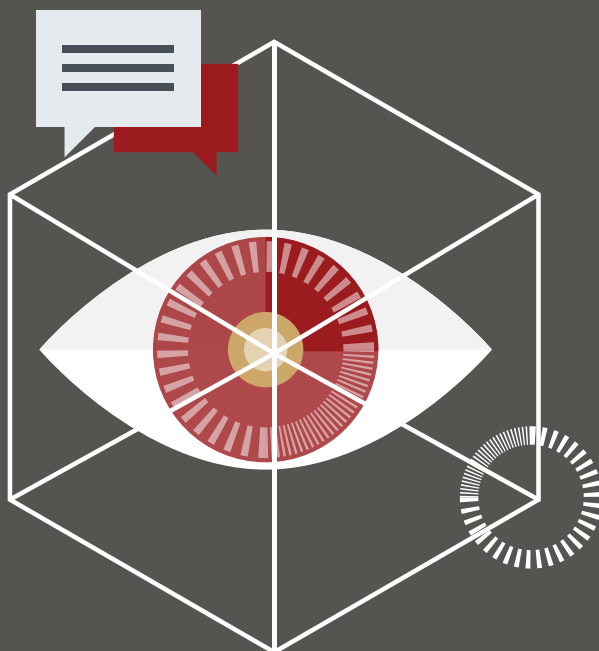
În marja acestor cifre doresc în final să amintesc un eveniment organizat în cadrul instituției noastre la 11 noiembrie, ziua aniversării Armistițiului care a pus capăt Primului Război Mondial. Președinții Parlamentului European, Comisiei Europene și Curții de Justiție a Uniunii Europene au avut o întâlnire cu aproximativ 250 de liceeni pentru un schimb de idei și un dialog informal cu privire la parcursul lor educațional și la o serie de teme de actualitate europene. Asemenea evenimente sunt în mod special binevenite și fructuoase în această perioadă dificilă pentru construcția europeană, când avem datoria morală să ne păstrăm spiritul optimist și plin de încredere în viitor.

Koen **LENAERTS**

Președintele Curții de Justiție a Uniunii Europene

1

ANUL 2016
PE SCURT

A // UN AN ÎN IMAGINI

”

Curtea de Justiție a Uniunii Europene este una dintre cele șapte instituții europene.

Autoritate judiciară a Uniunii, aceasta are drept misiune să garanteze respectarea dreptului european asigurând interpretarea și aplicarea uniformă a tratatelor. Instituția contribuie la protecția valorilor Uniunii și lucrează la construcția europeană prin jurisprudența sa.

Curtea de Justiție a Uniunii Europene este compusă din două instanțe: „Curtea de Justiție” și „Tribunalul Uniunii Europene”.

18 ianuarie

Vernisajul expoziției „Acum 70 de ani: procesul de la Nürnberg. Interpretarea simultană, de la pionieri până în zilele noastre”

7 martie

Vizită la Curte a unei delegații a Curții Europene a Drepturilor Omului

16 martie

Hotărârea Dextro Energy

13 aprilie

Intrarea în funcție a șapte noi judecători la Tribunal în cadrul reformei

6 iunie

Introducerea la Curte a cauzei Uber

8 iunie

Intrarea în funcție a trei noi membri ai Tribunalului

26 și 29 iunie

Introducerea la Tribunal a cauzelor Ville de Paris și Ville de Bruxelles împotriva Comisiei

27 iunie

Punerea pietrei de temelie pentru construcția celui de al treilea turn

6 iulie

Reînnoirea parțială a Curții de Conturi

31 august

Integrarea Tribunalului Funcției Publice în cadrul Tribunalului și transferul competențelor

19 septembrie

Intrarea în funcție a unui nou avocat general la Curte, reînnoirea parțială a Tribunalului și intrarea în funcție a șase noi judecători la Tribunal în cadrul reformei

20 și 21 septembrie

Alegerea președintelui, a vicepreședintelui și a președinților camerelor Tribunalului

30 septembrie

Vizită la Curte a Autorității Europene pentru Protecția Datelor

6 octombrie

Reînnoirea mandatului grefierului Tribunalului

9 noiembrie

Introducerea la Tribunal a cauzelor Apple

11 noiembrie

„Constructorii ai Europei”, dialog cu tinerii

30 noiembrie

Reînnoirea parțială a Curții de Conturi

14 decembrie

Angajamentul solemn al unui membru al Comisiei Europene, domnul Julian King

15 decembrie

Hotărârea Depesme

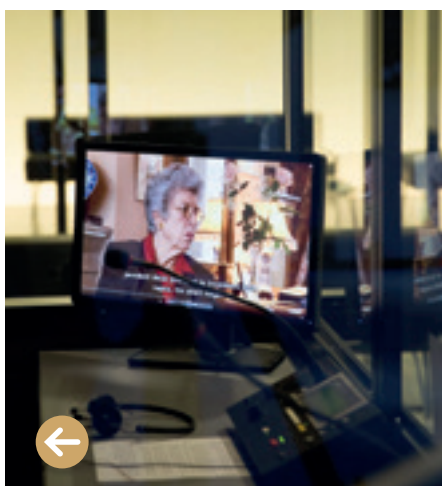
21 decembrie

Hotărârea Tele2 Sverige

18 ianuarie-30 aprilie

Expoziția „Acum 70 de ani: procesul de la Nürnberg. Interpretarea simultană, de la pionieri până în zilele noastre”

Expoziția găzduită timp de trei luni la Curte aduce un omagiu interpreților de la Nürnberg, pionieri ai interpretării simultane. Aceasta descrie viața a douăzeci și cinci de interpreți în contextul istoric și tehnic al procesului și prezintă – printr-o serie de documente și de obiecte, strămoșii echipamentelor de azi – evoluția unei profesii care s-a dezvoltat ulterior la Curtea de Justiție și în alte instanțe internaționale.

7 martie

Vizită la Curte a unei delegații a Curții Europene a Drepturilor Omului

Întâlnirea se înscrie în cadrul cooperării de lungă durată între cele două instanțe europene. Astfel, membrii Curții de Justiție a Uniunii Europene și ai Curții Europene a Drepturilor Omului se reunesc periodic, la Luxemburg sau la Strasbourg, pentru schimburi de puncte de vedere asupra evoluției jurisprudenței în domeniul drepturilor fundamentale.

16 martie**Hotărârea Dextro Energy: mențiuni de sănătate și cuburi de dextroză**

Începând din 2006, un regulament european stabilește norme armonizate în toată Uniunea cu privire la utilizarea mențiunilor de sănătate pentru produsele alimentare. În opinia Tribunalului, mai multe mențiuni de sănătate utilizate de marca „Dextro Energy” în etichetare și în publicitate cu referire la glucoza conținută în produsele sale nu pot fi autorizate (T-100/15).

(A se vedea pagina 23.)

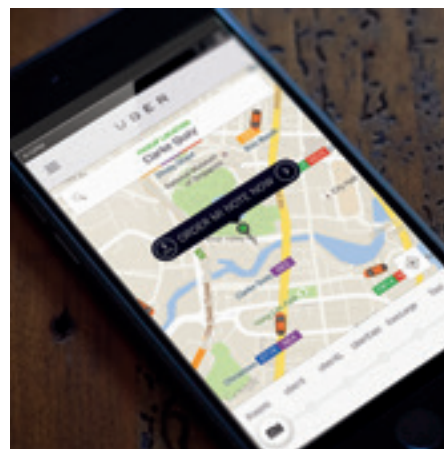
13 aprilie**Intrarea în funcție a șapte noi judecători la Tribunal și reînnoirea parțială a Tribunalului Funcției Publice**

Prima etapă a punerii în aplicare a reformei Curții de Justiție a Uniunii Europene. Această reformă prevede majorarea numărului de judecători ai Tribunalului și transferul către acesta al tuturor activităților Tribunalului Funcției Publice. Cinci noi judecători sunt numiți la Tribunal până la 31 august 2016: Constantinos Iliopoulos (Grecia), Dean Spielmann (Luxemburg), Zoltán Csehi (Ungaria), Nina Póltorak (Polonia) și Anna Marcoulli (Cipru). Doi alți judecători, Leopoldo Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín (Spania) și Virgilijus Valančius (Lituania), sunt numiți la Tribunal pentru perioada 13 aprilie 2016-31 august 2019. Numărul de judecători ai Tribunalului trece astfel de la 28 la 35.

Pe de altă parte, João Sant’Anna (Portugalia) și Alexander Kornezov (Bulgaria) sunt numiți judecători la Tribunalul Funcției Publice până la transferul la Tribunal al competenței acestei instanțe, la 1 septembrie 2016.

6 iunie**Introducerea la Curte a cauzei Uber**

Un stat membru precum Franța poate reprimă penal activitatea Uber fără a notifica în prealabil proiectul de lege Comisiei (C-320/16)?

8 iunie**Intrarea în funcție a trei noi judecători la Tribunal**

Continuare a punerii în aplicare a reformei: depunerea jurământului de către Peter George Xuereb (Malta), Fredrik Schalin (Suedia) și Inga Reine (Letonia). Numărul de judecători de la Tribunal devine astfel 38.

26 și 29 iunie**Introducerea la Tribunal a cauzelor Ville de Paris și Ville de Bruxelles**

Ville de Paris solicită anularea regulamentului prin care Comisia a flexibilizat pragul emisiilor de oxid de azot pentru autovehiculele diesel (T-339/16). Ville de Bruxelles a urmat trei zile mai târziu (T-352/16).

27 iunie**Punerea pietrei de temelie pentru cel de al treilea turn**

Demararea lucrărilor de construcție a celui de al treilea turn. Acest important proiect imobiliar va permite, în final, regrouparea ansamblului personalului instituției în același sit. Un pergament care atestă punerea acestei pietre de temelie care prefigurează a cincea extindere a Curții este îngropat în prezența ministrului luxemburghez al dezvoltării durabile și al infrastructurii, François Bausch, a ministrului luxemburghez al justiției, Félix Braz, și a președintelui Curții, Koen Lenaerts.

6 iulie și 30 noiembrie**Noi membri la Curtea de Conturi**

La 6 iulie, **cinci** noi membri ai Curții de Conturi Europene depun jurământul: Janusz Wojciechowski (Polonia), Samo Jereb (Slovenia), Jan Gregor (Republica Cehă), Mihails Kozlovs (Letonia) și Rimantas Šadžius (Lituania). La 30 noiembrie, **doi** alți membri depun de asemenea jurământul: Leo Brincat (Malta) și João Figueiredo (Portugalia). Depunerea jurământului de către noii membri are loc în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene.

31 august**Integrarea TFP în cadrul Tribunalului și transferul competențelor**

Tribunalul Funcției Publice (TFP), creat în 2004, și-a încetat activitatea, în cadrul reformei arhitecturii jurisdicționale a Uniunii Europene. Cauzele pendinte la această dată au fost transferate la Tribunal, care este, de la 1 septembrie, instanța competentă să soluționeze acțiunile de funcție publică.

19 septembrie**Intrarea în funcție a unui nou avocat general la Curtea de Justiție, reînnoirea parțială a Tribunalului și intrarea în funcție a șase noi judecători la Tribunal**

Curtea de Justiție își primește cel de al unsprezecelea avocat general, Evgeni Tanchev (Bulgaria), iar în paralel compunerea Tribunalului evoluează, în cadrul reînnoirii triennale și al consolidării. Depun jurământul Ezio Perillo (Italia), René Barents (Țările de Jos), Ricardo da Silva Passos (Portugalia), Paul Nihoul (Belgia), Barna Berke (Ungaria), Jesper Svenningsen (Danemarca), Ulf Christophe Öberg (Suedia), Octavia Spineanu-Matei (România), Maria José Costeira (Portugalia), Jan Passer (Republica Cehă), Krystyna Kowalik-Bańczyk (Polonia) și Alexander Kornezov (Bulgaria). Numărul de judecători aflați în funcție la Tribunal devine 44.

20 și 21 septembrie**Alegerea președintelui, a vicepreședintelui și a președinților camerelor Tribunalului**

Ca urmare a reînnoirii parțiale a membrilor Tribunalului, Marc Jaeger (Luxemburg), președinte din 2007, este ales de colegii săi pentru un al patrulea mandat până la 31 august 2019. Marc van der Woude (Țările de Jos), judecător la Tribunal din 2010, este ales vicepreședinte pentru un mandat de trei ani.

Sunt aleși președinți de cameră pentru trei ani: Irena Pelikánová (Republica Cehă), Miro Prek (Slovenia), Sten Frimodt Nielsen (Danemarca), Heikki Kanninen (Finlanda), Dimitrios Gratsias (Grecia), Guido Berardis (Italia), Vesna Tomljenović (Croatia), Anthony Michael Collins (Irlanda) și Stéphane Gervasoni (Franța).

30 septembrie**Vizită a Autorității Europene pentru Protecția Datelor**

Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (AEPD), Giovanni Buttarelli, este însărcinat să asigure respectarea de către instituțiile Uniunii a normelor stricte de protecție a vieții private a cetățenilor la prelucrarea datelor personale. Această prelucrare acoperă colectarea, înregistrarea, stocarea, cercetarea, transmiterea, blocarea și ștergerea datelor precum originea etnică, opiniile politice, religia, datele privind sănătatea, orientarea sexuală etc. În cadrul misiunii lor, instituțiile trebuie să trateze informațiile personale care le sunt comunicate de cetățeni sub formă electronică, scrisă sau vizuală.

6 octombrie**Reînnoirea mandatului grefierului Tribunalului**

Mandatul lui Emmanuel Coulon, grefier al Tribunalului din 2005, este reînnoit până la 5 octombrie 2023.

9 noiembrie**Introducerea la Tribunal a cauzelor Apple**

Irlanda solicită Tribunalului anularea deciziei Comisiei prin care se dispune recuperarea de la Apple a avantajelor fiscale nelegale cu o valoare record de 13 miliarde de euro (T-778/16). Apple a sesizat Tribunalul cu o acțiune similară la 19 decembrie (T-892/16).

11 noiembrie**„Constructorii ai Europei”, dialog cu tinerii**

Liceeni provenind din diverse state membre se întâlnesc cu Martin Schulz, Jean-Claude Juncker și Koen Lenaerts, președinții Parlamentului European, Comisiei Europene și, respectiv, Curții de Justiție a Uniunii Europene.

14 decembrie**Angajament solemn al unui membru al Comisiei Europene**

Comisarul european Julian King pronunță în fața Curții angajamentul solemn prevăzut de tratate. El este însărcinat cu portofoliul „Uniunea securității”.

15 decembrie**Hotărârea Depesme: copii din familii recompuse**

Copilul vitreg al unui lucrător transfrontalier căsătorit sau aflat într-un parteneriat înregistrat poate solicita avantaje sociale cu condiția ca părintele vitreg să contribuie efectiv la întreținerea sa (C-401/15-C-403/15).

(A se vedea pagina 17.)

21 decembrie**Hotărârea Tele2 Sverige: păstrarea datelor privind viața privată**

Statele membre nu pot impune furnizorilor de servicii de comunicații electronice o obligație generală de păstrare a metadatelor (C-203/15).

B // UN AN ÎN CIFRE

Instituția în 2016

BUGETUL 2016

380

DE MILIOANE DE EURO

75 | 11

DE
JUDECĂTORI

AVOCAȚI
GENERALI

proveniți din cele 28 de state
membre

2 168

de funcționari și agenți

864
de bărbați
(40 %)

1 304
femei
(60 %)

Pe plan statistic, anul 2016 a fost marcat de o activitate judiciară foarte susținută. Deși numărul global de cauze introduse în 2016 (1 604 cauze) a fost lejer inferior celui din 2015, numărul de cauze soluționate în 2016 a rămas, în schimb, la un nivel ridicat (1 628 de cauze).

Această sarcină de lucru s-a tradus de asemenea prin activitatea serviciilor administrative care susțin zilnic activitatea instanțelor.

Anul judiciar

(toate instanțele)

1 604

cauze introduse

1 628

de cauze soluționate

142 988

de acte de procedură înscrise în registrul grefelor

Durata medie a procedurilor:

16,7

luni

Curtea de Justiție
Tribunalul

14,7
18,7

2 840

de comunicări judiciare publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*

1 160 000

de pagini de traducere produse

602

ședințe și reuniuni care au beneficiat de interpretare simultană

74

de interpreți pentru ședințe și reuniuni

Anul instituțional

Peste

1 900

de magistrați naționali primiți la Curte în cadrul unor seminare sau formări

16 000

de vizitatori

- profesioniști
- jurnaliști
- studenți
- cetățeni

73

de evenimente protocolare

2

ACTIVITATEA JUDICIARĂ

A // RETROSPECTIVA MARILOR HOTĂRÂRI ALE ANULUI

CETĂȚENIA EUROPEANĂ ȘI SPAȚIUL COMUN DE JUSTIȚIE

Uniunea Europeană oferă cetățenilor săi un spațiu de libertate, de securitate și de justiție fără frontiere interne. Astfel, cetățenii Uniunii pot, în principiu, să călătorească, să lucreze și să trăiască în orice stat membru. În 2016, Curtea de Justiție a avut ocazia să precizeze condițiile în care cetățenii care au utilizat aceste libertăți au dreptul la prestații de stat cum ar fi prestațiile sociale sau bursele de studii. În plus, Curtea a interpretat dreptul Uniunii în contextul luptei transfrontaliere împotriva criminalității.

O familie spaniolă s-a instalat în Germania în două etape succesive: mai întâi mama și fiica, ulterior tatăl și fiul. Acestora din urmă li s-au refuzat prestațiile de subzistență germane pentru primele trei luni de ședere. Totuși, la sosirea lor în Germania, mama își găsisese deja un loc de muncă, iar copiii erau școlarizați pe durata celor trei luni în discuție. Curtea de Justiție a confirmat însă că statele membre pot refuza anumite **prestații sociale** pentru resortisanții altor state membre pe durata primelor trei luni de ședere și a precizat că refuzul prestațiilor în discuție nu presupune o examinare individuală. (Hotărârea García Nieto din 25 februarie 2016, C-299/14)

În 2013, Curtea de Justiție a statuat că copiii unui lucrător frontalier pot solicita o bursă de studii în statul membru în care lucrătorul își exercită activitatea. În 2016, Curtea a precizat că noțiunea „copil” include și copiii vitregi ai unui lucrător frontalier

căsătorit sau aflat într-un parteneriat înregistrat cu unul dintre părinții copilului. Totuși, acesta nu poate solicita o bursă de studii sau un alt avantaj social în statul membru decât dacă părințele său vitreg contribuie de facto la întreținerea sa. (Hotărârea din 15 decembrie 2016, Depesme și alții, C-401/15-C-403/15)

În „spațiul Schengen” (22 de state membre care funcționează în materie de călătorii internaționale ca un spațiu unic, fără control la frontierele interne), o persoană nu poate fi urmărită sau pedepsită penal de două ori pentru aceeași infracțiune. Astfel, o persoană care a fost condamnată și care și-a executat pedeapsa sau care a fost achitată definitiv într-un stat Schengen se poate deplasa în interiorul acestui spațiu fără teama de a fi urmărită pentru aceleași fapte într-un alt stat Schengen.

Întrebată de o instanță germană, Curtea de Justiție a clarificat că acest principiu nu este valabil în cazul în care primele urmăriri au fost încheiate fără o cercetare aprofundată. În speță, parchetul polonez a încheiat procedura de cercetare inițiată împotriva unui resortisant polonez întrucât acesta a refuzat depoziția, iar victima și un martor aveau reședința în Germania, așa încât nu au putut fi audiați. (Hotărârea Kossowski din 29 iunie 2016, C-486/14)

O altă instanță germană a întrebat la rândul său Curtea de Justiție dacă autoritățile germane trebuie să execute două **mandate europene de arestare** provenite din România și din Ungaria (țări despre care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a declarat

că încalcă drepturile fundamentale din cauza suprapopulării penitenciarelor). Astfel, executarea unui mandat european de arestare trebuie amânată dacă există un risc real de tratament inuman sau degradant din cauza condițiilor de detenție a persoanei în statul membru care a emis mandatul. Dacă existența acestui risc nu poate fi înlăturată într-un termen rezonabil, autoritatea însărcinată cu executarea mandatului trebuie să pună capăt procedurii de predare. (Hotărârea Aranyosi și Căldăraru din 5 aprilie 2016, cauzele conexate C-404/15 și C-659/15 PPU)

În sfârșit, întrebată de Curtea Supremă din Letonia în materia **extrădării**, Curtea de Justiție a statuat că un stat membru nu este obligat să acorde oricărui cetățean al Uniunii aceeași protecție împotriva extrădării precum cea pe care o acordă propriilor resortisanți. Estonianului Aleksei Petruhhin i s-a imputat în Rusia o tentativă de trafic de stupefiante. Căutat prin Interpol, a fost arestat în Letonia, care intenționa să dea curs unei cereri de extrădare din partea Rusiei. Domnul Petruhhin s-a prevalat atunci de interdicția de extrădare a unui leton, de care ar trebui să beneficieze și el ca cetățean al Uniunii. Totuși, deși statul membru solicitat îi poate urmări pe aceștia pentru infracțiuni grave săvârșite în afara teritoriului său, el nu este competent, ca regulă generală, atunci când nici autorul infracțiunii, nici victima nu au cetățenia sa. Extrădarea permite astfel să se evite ca asemenea infracțiuni să rămână nepedepsite. Cu toate acestea, înainte de a trece la extrădare, statul membru trebuie să facă un schimb de informații cu statul membru de origine și să îi permită acestuia să solicite predarea cetățeanului în scopul urmăririi. (Hotărârea Petruhhin din 6 septembrie 2016, C-182/15)

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE MIGRANȚILOR

Dreptul Uniunii prevede norme care urmăresc favorizarea reunirii membrilor familiei care nu sunt cetățeni ai Uniunii Europene. Statele membre trebuie, de exemplu, să permită intrarea și șederea soțului susținătorului reîntregirii, cu respectarea anumitor condiții. Susținătorul reîntregirii trebuie să facă dovada că dispune de resurse stabile, legale și suficiente pentru a-și satisface propriile necesități și pe cele ale membrilor familiei sale fără a recurge la sistemul de ajutor social al statului membru în care are reședința.

Întrebată de o instanță spaniolă, Curtea de Justiție a statuat că directiva privind **reîntregirea familiei** permite o evaluare periodică a **evoluției resurselor** susținătorului reîntregirii ulterior datei de depunere a cererii de reîntregire. Autoritatea națională competentă poate, prin urmare, să efectueze o examinare prospectivă a resurselor pentru a se asigura că susținătorul reîntregirii și familia sa nu riscă să devină, în timpul șederii lor, o povară pentru sistemul său de ajutor social. (Hotărârea Khachab din 21 aprilie 2016, C-558/14)

Potrivit unei directive a Uniunii, o „protecție subsidiară” poate fi acordată resortisanților unor țări terțe care nu sunt calificați

drept refugiați, dar care, din motive serioase și dovedite, au nevoie de o protecție internațională. Statele membre trebuie să permită persoanelor cărora le-au acordat acest statut să circule liber pe teritoriul lor în aceleași condiții ca și ceilalți resortisanți ai unor țări terțe care au reședința în mod legal în Uniune.

În Germania, atunci când beneficiarii protecției subsidiare percep prestații sociale, permisul lor de ședere trebuie să fie însoțit de o obligație de a avea reședința într-un anumit loc. Întrebată cu privire la conformitatea dreptului german cu dreptul Uniunii, Curtea de Justiție a răspuns că un stat membru poate supune beneficiarii **protecției subsidiare** unei obligații de reședință în vederea promovării integrării lor, dacă se confruntă mai mult cu dificultăți de integrare decât resortisanții unor țări terțe care au reședința în mod legal în statul membru. (Hotărârea Alo și Osso din 1 martie 2016, cauzele conexate C-443/14 și C-444/14)

Dreptul Uniunii stabilește de asemenea criterii și mecanisme pentru a determina statul membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională introduse într-un stat membru (Regulamentul Dublin III).

Solicitată de o instanță maghiară să interpreteze acest regulament, Curtea de Justiție a confirmat că un stat membru poate **să trimită un solicitant de protecție internațională către o țară terță sigură**, indiferent dacă este sau nu este vorba despre statul membru responsabil de examinarea cererii. Un pakistanez a intrat ilegal în Ungaria prin Serbia. După o primă cerere de

protecție internațională introdusă în Ungaria, el a părăsit locul de ședere care i-a fost desemnat de autoritățile maghiare. Ulterior, a fost reținut în Republica Cehă în timp ce încerca să ajungă în Austria. Prin aplicarea Regulamentului Dublin III, autoritățile cehice au solicitat Ungariei să preia persoana respectivă, ceea ce a făcut Ungaria. În continuare, cetățeanul pakistanez a introdus o nouă cerere de protecție internațională în Ungaria, care a fost respinsă, pentru motivul că pentru el Serbia era o „țară terță sigură”. Din cauza reținerii pakistanezului, Curtea de Justiție s-a pronunțat în mai puțin de trei luni, datorită procedurii preliminare de urgență. Curtea a confirmat că Ungaria avea dreptul de a-l trimite pe cetățeanul pakistanez într-o „țară terță sigură”. (Hotărârea Mirza din 17 martie 2016, C-695/15 PPU)

Pe de altă parte, Curtea de Justiție a declarat că dreptul Uniunii permite **plasarea în detenție** a unui solicitant de azil atunci când comportamentul său **amenință securitatea sau ordinea publică națională**. O măsură de detenție, prevăzută de Directiva europeană privind primirea solicitanților de protecție internațională, răspunde efectiv obiectivului de interes general reprezentat de dreptul oricărei persoane la siguranță, recunoscut de Uniune și în special de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. (Hotărârea J. N. din 15 februarie 2016, C-601/15 PPU)

TEHNOLOGIILE INFORMAȚIEI ȘI COMUNICĂRII

În fiecare an sunt pronunțate o serie de hotărâri în cauze legate de utilizarea tehnologiilor informației și comunicării. În 2016, Curtea de Justiție a fost pusă de mai multe ori în situația de a concilia libertatea de acces la informație cu protecția drepturilor de autor.

Un ziar de senzație neerlandez a introdus pe site-ul său un hyperlink care ducea la alt site pe care fuseseră publicate ilegal fotografii pentru care drepturile de autor sunt deținute de Playboy. Curtea de Justiție a considerat că plasarea **hyperlinkului** pe site-ul ziarului nu necesita autorizarea Playboy în măsura în care ziarul a acționat fără scop lucrativ și fără a avea cunoștință despre caracterul ilegal al publicării fotografiilor. Totuși, dacă hyperlinkul a fost furnizat în scop lucrativ, trebuie prezumată cunoașterea caracterului ilegal al publicării fotografiilor. (Hotărârea GS Media BV din 8 septembrie 2016, C-160/15)

În Germania, gerantul unui magazin a fost chemat în judecată de Sony pentru motivul că o operă muzicală pentru care drepturile de autor erau deținute de societatea japoneză fusese propusă ilegal publicului pentru descărcare prin **rețeaua Wi-Fi gratuit și nesecurizat** a magazinului. Curtea de Justiție a declarat că acest gerant nu este responsabil de eventualele încălcări ale drepturilor de autor săvârșite de utilizatorii rețelei sale Wi-Fi, deoarece nu este decât un intermediar pasiv. În schimb, se poate dispune ca acesta să își securizeze rețeaua printr-o parolă pentru a pune capăt acestor încălcări sau pentru a le preveni. (Hotărârea Mc Fadden din 15 septembrie 2016, C-484/14)

Într-o altă cauză referitoare la Sony, Curtea de Justiție a apreciat că **vânzarea simultană a unui computer și a unor programe preinstalate** nu constituie o practică comercială ilicită. În plus, dacă, la cumpărarea unui computer, clientul a fost informat corespunzător despre existența unor programe preinstalate, el nu poate pretinde că o asemenea ofertă simultană este contrară diligenței profesionale, chiar dacă vânzătorul a omis să indice prețul acestor programe. (Hotărârea Deroo-Blanquart din 7 septembrie 2016, C-310/15)

În proceduri penale inițiate în Letonia împotriva a doi indivizi care au vândut pe internet **copii de salvare de programe** editate de Microsoft, Curtea de Justiție a clarificat că cumpărătorul unui program poate revinde „de ocazie” atât suportul fizic de origine conținând acest program, cât și licența sa de utilizare. În schimb, atunci când acest suport fizic este avariât, distrus sau pierdut, cumpărătorul nu poate revinde copia sa de salvare a programului fără autorizarea titularului dreptului de autor. (Hotărârea Ranks și Vasilevičs din 12 octombrie 2016, C-166/15)

În sfârșit, Curtea de Justiție a considerat că, la fel ca împrumutul de cărți tradiționale, bibliotecile publice pot împrumuta și **cărți electronice** fără autorizația autorilor. Totuși, autorii trebuie, pe de o parte, să beneficieze de o remunerație echitabilă pentru aceste împrumuturi și, pe de altă parte, numai cărțile obținute dintr-o sursă legală pot face obiectul unui asemenea împrumut. (Hotărârea Vereniging Openbare Bibliotheken din 10 noiembrie 2016, C-174/15)

MĂRCI

Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO, denumit anterior OAPI) este responsabil de înregistrarea și de gestionarea mărcilor Uniunii Europene, precum și a desenelor și modelelor industriale comunitare. Deciziile sale pot fi contestate în fața Tribunalului Uniunii Europene, iar hotărârea Tribunalului poate fi la rândul său controlată în drept de Curtea de Justiție. Aproximativ o treime dintre cauzele Tribunalului privesc diferențe legate de mărci.

Tribunalul a considerat că, pentru **produse alimentare sau băuturi**, renumele mărcilor McDonald's permite refuzul înregistrării unor mărci care combină prefixul „Mac” sau „Mc” cu numele unui produs alimentar sau al unei băuturi. Astfel, o societate din Singapore nu a putut să înregistreze la EUIPO marca **MACCOFFEE** pentru produse alimentare și băuturi. (Hotărârea Future Enterprises/EUIPO din 5 iulie 2016, T-518/13)

Pe de altă parte, Tribunalul a declarat că o **sonerie de alarmă sau de telefon standard** nu poate fi înregistrată ca marcă a Uniunii din cauza banalității sale. Astfel, o asemenea sonerie trece în general neobservată și nu este susceptibilă de a fi memorată de consumator. (Hotărârea Globo Comunicação e Participações S.A./EUIPO din 13 septembrie 2016, T-408/15)

În sfârșit, Curtea de Justiție a statuat că Tribunalul nu ar fi trebuit să valideze decizia EUIPO de a înregistra **forma Rubik's Cube** ca marcă a Uniunii. Tribunalul considerase într-o hotărâre din 2014 că forma Rubik's Cube nu presupunea o soluție tehnică și putea astfel să fie înregistrată ca marcă. Curtea de Justiție, în ceea ce o privește, a apreciat că este indispensabil să se țină seama de elementele tehnice nevizibile pe reprezentarea grafică a Rubik's Cube, precum capacitatea de rotație a componentelor individuale ale puzzle-ului 3D. EUIPO ar trebui, așadar, să ia o nouă decizie ținând seama de constatările Curții. (Hotărârea Simba Toys GmbH & Co. KG/EUIPO din 10 noiembrie 2016, C-30/15 P)

PROTECȚIA SĂNĂTĂȚII

Uniunea Europeană ține seama în cel mai înalt mod de interesele consumatorilor. Ea urmărește să promoveze securitatea lor, să îmbunătățească cunoașterea drepturilor lor și să consolideze aplicarea normelor care îi protejează. Instanțele Uniunii Europene s-au pronunțat astfel asupra mai multor diferende referitoare la protecția sănătății consumatorilor.

În 2016, Curtea de Justiție a decis că este obligatoriu marcajul anumitor **citrice** (lămâi, mandarine și portocale) care să indice substanțele chimice utilizate în tratarea postrecoltă. Consumatorul trebuie să fie avertizat despre tratarea citricelor din moment ce, spre deosebire de fructele cu coajă subțire, citricele pot fi tratate cu doze mult mai ridicate de substanțe chimice. (Hotărârea Spania/Comisia din 3 martie 2016, C-26/15 P)

În plus, Tribunalul s-a pronunțat asupra mențiunilor, prezente pe etichete, în prezentarea produselor sau în publicitate, care indică efectele benefice ale **glucozei** (de exemplu, „glucoza susține activitatea fizică” sau „glucoza contribuie la buna funcționare a metabolismului energetic”). Aceste mențiuni evidențiau numai efectele benefice, fără a evoca pericolele inerente consumului

crescut de zahăr. Din acest motiv, ele erau ambigue și înșelătoare și, prin urmare, nu puteau fi autorizate. (Hotărârea Dextro Energy GmbH & Co. KG/Comisia din 16 martie 2016, T-100/15)

În sfârșit, Curtea de Justiție a decis de asemenea că noua directivă privind produsele din tutun (2014) este validă. Aceasta prevede interzicerea, începând din 2020, a introducerii pe piață a unor **produse din tutun care conțin o aromă caracteristică**, în special țigarelele mentolate. În plus, ea prevede un regim specific pentru **țigareta electronică**, uniformizarea etichetării și ambalării produselor din tutun, precizând că ambalajul trebuie să poarte avertismente de sănătate constituite dintr-un mesaj și dintr-o fotografie color. (Hotărârile Polonia/Parlamentul și Consiliul și alții din 4 mai 2016, C-358/14 și altele)

PROTECȚIA MEDIULUI ȘI A ANIMALELOR

Normele de mediu ale Uniunii Europene sunt printre cele mai stricte din lume: ele urmăresc ca economia să devină cât mai ecologică, să protejeze biodiversitatea și habitatele naturale și să asigure un înalt nivel de sănătate și de calitate a vieții în Uniune.

Dreptul Uniunii exclude de pe piața europeană **produsele cosmetice** ale căror ingrediente au făcut obiectul unor experimente pe animale. Curtea de Justiție a confirmat că nu este posibil să se eludeze interdicțiile prevăzute de dreptul Uniunii efectuând **experimente pe animale în țări terțe**. Astfel, introducerea pe piața Uniunii a unor produse cosmetice în care anumite ingrediente au făcut obiectul unor experimente pe animale în afara Uniunii poate fi interzisă, atunci când aceste rezultate sunt utilizate pentru a dovedi securitatea produsului. (Hotărârea European Federation for Cosmetic Ingredients din 21 septembrie 2016, C-592/14)

Pe de altă parte, Curtea de Justiție a statuat că Grecia nu și-a îndeplinit obligația de a proteja **țestoasele marine gigant**

Caretta caretta în golful Kyparissia, acestea fiind perturbate de activitățile turistice dezvoltate în regiune. (Hotărârea Comisia/Grecia din 10 noiembrie 2016, C-504/14)

Amenințările la adresa mediului pot proveni și de la organisme dăunătoare, precum **bacteria *Xylella fastidiosa***, suspectată de provocarea morții măslinilor prin uscare. Pentru a evita propagarea acesteia, Comisia a impus statelor membre, în 2015, obligația de a elimina imediat plantele-gazdă pentru bacterie situate pe o rază de 100 de metri în jurul plantelor infectate. Întrebată de un tribunal administrativ italian, Curtea de Justiție a considerat această decizie conformă cu principiul precauției și proporțională cu obiectivul de protecție fitosanitară în Uniune, în măsura în care știința nu cunoaște încă niciun tratament care să permită vindecarea plantelor infectate în câmp. (Hotărârea Giovanni Pesce și alții din 9 iunie 2016, C-78/16 și C-79/16)

POLITICA EXTERNĂ ȘI MĂSURILE RESTRICTIVE

„Măsurile restrictive” constituie un instrument de politică externă prin care Uniunea urmărește să determine o schimbare de politică sau de comportament al unei țări terțe. Ele pot lua forma unui embargo asupra armelor, a unei înghețări de fonduri, a unei interdicții a intrării și a tranzitului pe teritoriul Uniunii, a unei interdicții a importului și a exportului etc. Ele pot viza guverne, societăți, persoane fizice, precum și grupuri sau organizații (de exemplu, grupuri teroriste).

Curtea de Justiție și Tribunalul au soluționat mai multe cauze privind măsuri restrictive, în special în ceea ce privește Afganistanul, Belarus, Côte d'Ivoire, Egiptul, Iranul, Libia, Rusia, Siria, Tunisia, Ucraina sau Zimbabwe.

În cadrul măsurilor restrictive adoptate ca răspuns la criza din Ucraina, Tribunalul a validat menținerea înghețării fondurilor mai multor **ucraineni**, printre care fostul președinte **Viktor Ianukovici**. Aceste persoane făceau obiectul unor proceduri penale pentru deturnare de fonduri sau active publice și înghețarea fondurilor lor contribuia în mod eficace la facilitarea urmăririi lor. (Hotărârile Ianukovici și alții/Consiliul din 15 septembrie 2016, T-340/14 și altele)

Tribunalul a validat de asemenea înghețarea de fonduri decisă în 2015 împotriva miliardarului **rus Arkady Rotenberg**. Acesta a contribuit la compromiterea integrității teritoriale a Ucrainei asigurând construcția unui pod între Rusia și Crimeea și punând în aplicare o campanie de relații publice pentru a convinge copiii

din Crimeea că sunt cetățeni ruși care trăiesc în Rusia. (Hotărârea Arkady Rotenberg/Consiliul din 30 noiembrie 2016, T-720/14)

În sfârșit, Curtea de Justiție a confirmat măsurile restrictive impuse împotriva lui **Johannes Tomana**, procurorul general din **Zimbabwe**, și a alte 120 de persoane și societăți cu sediul în această țară. Curtea a considerat că persoanele care ocupă posturi înalte sunt pe deplin asociate guvernului din Zimbabwe și astfel au contribuit la grave încălcări ale drepturilor omului săvârșite de acest guvern. (Hotărârea Johannes Tomana și alții/Consiliul și Comisia din 28 iulie 2016, C-330/15 P)

B // CIFRELE-CHEIE ALE ACTIVITĂȚII JUDICIARE

CURTEA DE JUSTIȚIE

Curtea de Justiție poate fi sesizată în principal:

- ◆ cu **cereri de decizii preliminare**, atunci când o instanță națională are îndoieli cu privire la interpretarea unui act adoptat de Uniune sau cu privire la validitatea acestuia. Instanța națională suspendă în acest caz procedura care se desfășoară în fața sa și sesizează Curtea de Justiție, care se pronunță cu privire la interpretarea care trebuie dată dispozițiilor în discuție sau cu privire la validitatea lor. Odată lămurită prin decizia pronunțată de Curtea de Justiție, instanța națională poate soluționa litigiul cu care este sesizată. În cauzele care necesită un răspuns într-un termen foarte scurt (de exemplu în materie de azil, de control la frontiere, de răpiri de copii etc.), este prevăzută o **procedură preliminară de urgență („PPU”)**;
- ◆ cu **recursuri**, îndreptate împotriva deciziilor pronunțate de Tribunal, care sunt căi de atac în cadrul cărora Curtea de Justiție poate anula decizia Tribunalului;
- ◆ cu **acțiuni directe**, care vizează în principal:
 - obținerea anulării unui act al Uniunii („**acțiune în anulare**”) sau
 - constatarea neîndeplinirii de către un stat membru a obligațiilor sale care decurg din dreptul Uniunii („**acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor**”). Dacă statul membru nu se conformează hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, o a doua acțiune, denumită **acțiune în „dublă constatare a neîndeplinirii obligațiilor”**, poate determina Curtea să îi aplice o sancțiune pecuniară;
- ◆ cu o cerere de **aviz** cu privire la compatibilitatea cu tratatele a unui acord pe care Uniunea intenționează să îl încheie cu un stat terț sau cu o organizație internațională. Această cerere poate fi introdusă de un stat membru sau de o instituție europeană (Parlamentul, Consiliul sau Comisia).

692

de cauze introduse

Proceduri preliminare

453

din care
8 PPU

Principalele state membre aflate la originea cererii:

Germania:	84
Italia:	62
Spania:	47
Țările de Jos:	26
Belgia:	26

35 de acțiuni directe

din care

31 de acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor și

3 acțiuni în „dublă constatare a neîndeplinirii
obligațiilor”

175

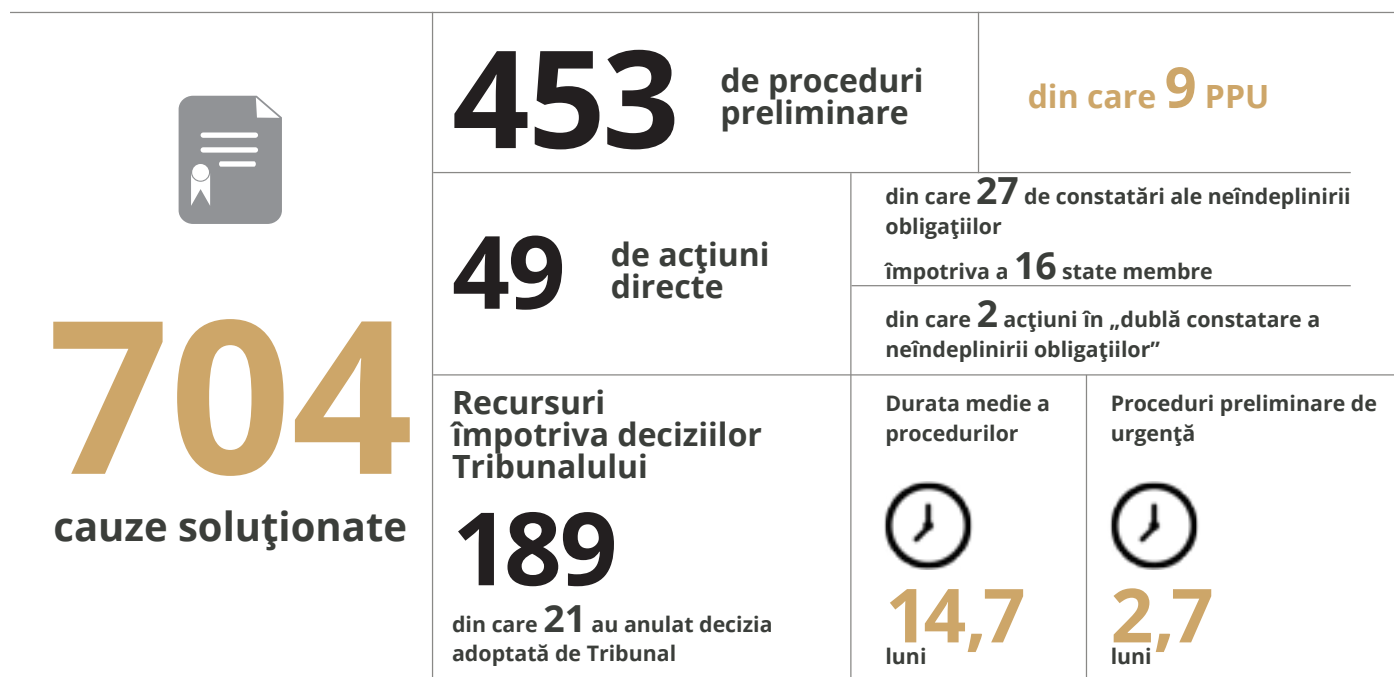
de recursuri
împotriva
deciziilor
Tribunalului

7 cereri de asistență judiciară

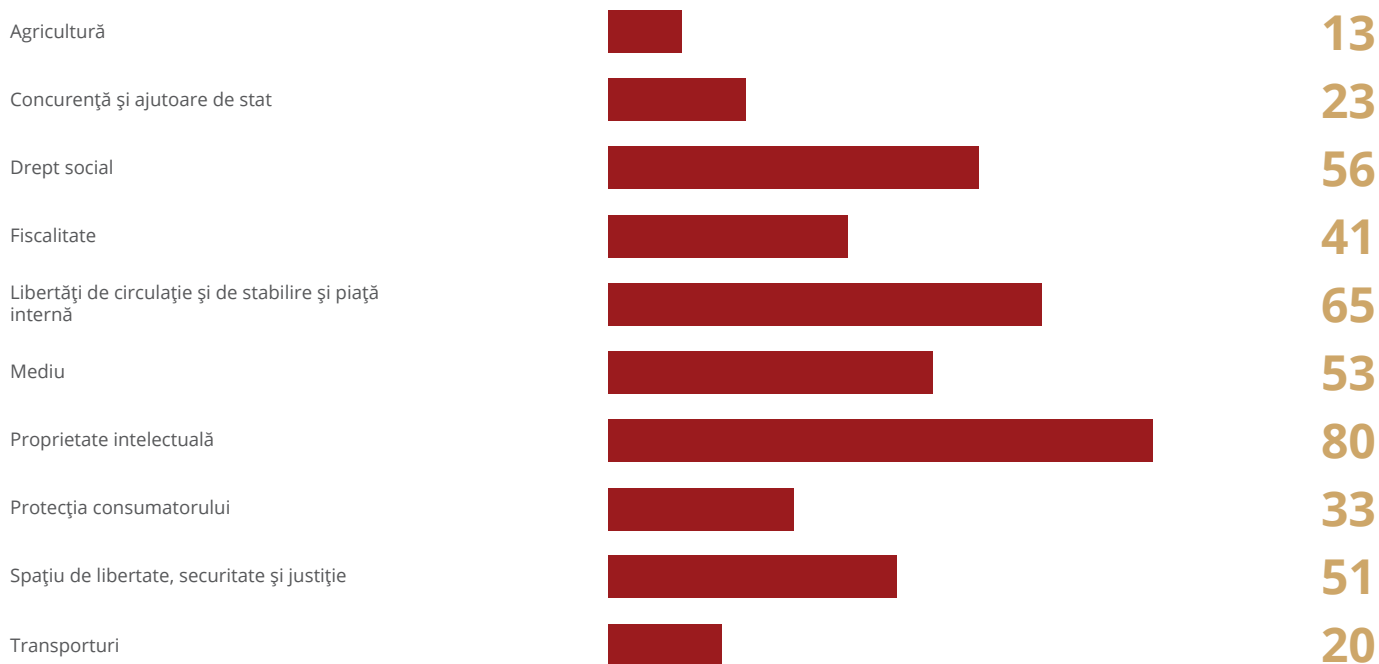

O parte care nu este în măsură să facă
față cheltuielilor de judecată poate
solicita să beneficieze de asistență
judiciară gratuită.

Principalele materii tratate:

TRIBUNALUL

Tribunalul poate fi sesizat în primă instanță cu acțiuni directe formulate **de persoane fizice sau juridice (societăți, asociații etc.) și de către statele membre** împotriva actelor instituțiilor sau organismelor Uniunii Europene și cu acțiuni directe prin care se urmărește obținerea reparării prejudiciilor produse de instituții sau de agenții lor. O mare parte din contenciosul său este de natură economică: proprietate intelectuală (mărci, desene și modele industriale ale Uniunii Europene), concurență și ajutoare de stat.

De la 1 septembrie 2016, Tribunalul este de asemenea competent să statueze în primă instanță în materia funcției publice, în litigiile dintre Uniunea Europeană și agenții săi.

Deciziile Tribunalului pot face obiectul unui recurs, limitat la chestiuni de drept, în fața Curții de Justiție.

974
de cauze introduse

832
de acțiuni
directe

din care:

336 privind proprietatea intelectuală
163 în materia funcției publice
333 de alte acțiuni directe (inclusiv 30 de acțiuni introduse de statele membre)

39 de recursuri împotriva deciziilor Tribunalului
Funcției Publice

Cereri de asistență
judiciară

47

O parte care nu este în măsură să facă față cheltuielilor de judecată poate cere să beneficieze de asistență judiciară gratuită.

755

de cauze
soluționate

645

de acțiuni
directe

din care

288 privind proprietatea intelectuală

5 în materia funcției publice

352 de alte acțiuni directe

26

de recursuri împotriva
deciziilor Tribunalului
Funcției Publice

din care

10 au pronunțat anularea deciziei Tribunalului
Funcției Publice

Durata medie a
procedurilor

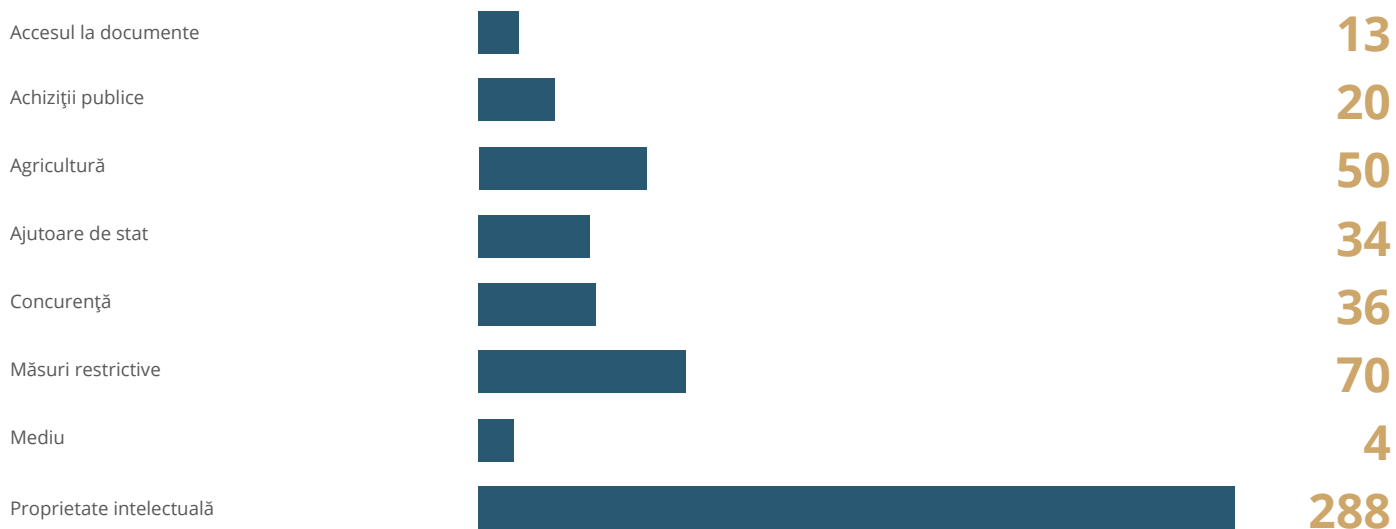

18,7
luni

Decizii care au făcut
obiectul unui recurs în
fața Curții de Justiție

26 %

Principalele materii tratate:

TRIBUNALUL FUNCȚIEI PUBLICE

Tribunalul Funcției Publice (TFP), creat în 2004, și-a încetat activitatea, în cadrul reformei arhitecturii jurisdicționale a Uniunii Europene, la 31 august 2016. Cauzele pendinte la această dată au fost transferate Tribunalului, care este, de la 1 septembrie, instanța competentă pentru soluționarea acțiunilor de funcție publică.

Este vorba despre litigii între instituțiile Uniunii Europene și personalul lor (aproximativ 40 000 de persoane în toate instituțiile și agențiile Uniunii) care privesc în principal raporturile de muncă propriu-zise, precum și sistemul de asigurări sociale.

Datele indicate mai jos privesc exclusiv perioada 1 ianuarie-31 august 2016.

77

de cauze
introduse

169

de cauze
soluționate

din care

8

cauze soluționate pe
cale amiabilă,

și anume aproximativ

5 %

10

luni

durata medie a procedurii

Decizii care au făcut obiectul
unui recurs în fața Tribunalului

21 %

3

UN AN DE DESCHIDERE **ȘI DE INTERACȚIUNI**

A // MARILE EVENIMENTE

Dialogul pe care Curtea de Justiție a Uniunii Europene îl întreține cu instanțele naționale și cu cetățenii europeni nu se limitează la procedurile judiciare, ci se hrănește în fiecare an cu multiple interacțiuni.

În această privință, 2016 a fost un an bogat în întâlniri și în discuții, care contribuie la difuzarea dreptului și jurisprudenței Uniunii, precum și la înțelegerea acestora.

15 aprilie

Finala „European Law Moot Court Competition”

European Law Moot Court Competition, organizată de aproape 30 de ani de European Law Moot Court Society, este un concurs de pledoarii al cărui scop este de a promova cunoașterea dreptului Uniunii de către studenții la drept. Considerată una dintre competițiile cele mai prestigioase din lume, finala are loc în fiecare an la Curte, unde echipe formate din studenți proveniți din toate statele membre ale Uniunii, dar și din Statele Unite, se confruntă în cadrul unor pledoarii care se desfășoară în fața unor jurii compuse din membri ai Curții de Justiție și ai Tribunalului. Învingătorul ediției 2016 este Universitatea din Ljubljana (Slovenia), iar premiile „cel mai bun avocat general” și „cel mai bun agent al Comisiei” au fost câștigate de Emma Gheorghiu de la Universitatea din Leiden (Țările de Jos) și de Emily Rebecca Hush de la Universitatea Columbia (Statele Unite).

24 septembrie

Ziua „porților deschise” ale instituțiilor

Într-un demers de transparență și de apropiere față de cetățeni, mai multe instituții naționale și europene din Luxemburg, printre care Curtea, își deschid porțile publicului. Această inițiativă permite tuturor cetățenilor să descopere de aproape culisele acestor instituții. O modalitate originală pentru vizitatori de a se informa asupra rolului și funcționării diferitor actori publici, deschizând ușa clădirilor lor.

11 noiembrie

„Constructorii ai Europei”, dialog cu tinerii

Curtea invită liceeni provenind din diverse state membre să se întâlnească și să interacționeze cu înalte personalități europene. Martin Schulz, Jean-Claude Juncker și Koen Lenaerts, președinții Parlamentului European, Comisiei Europene și, respectiv, Curții de Justiție a Uniunii Europene, dialoghează cu elevi provenind din unități de învățământ germane, belgiene, franceze și luxemburgheze, precum și de la Școala Europeană din Luxemburg. Cu această ocazie, cele trei personalități își prezintă parcursul european și împărtășesc elevilor reflecțiile lor privind integrarea europeană.

13-15 noiembrie

Forumul magistraților

Magistrați de la diferite instanțe din statele membre se reunesc în fiecare an cu ocazia forumului organizat de Curte pentru un schimb de idei cu privire la diferite subiecte de drept al Uniunii. Acest eveniment vizează consolidarea dialogului judiciar pe care Curtea îl întreține cu instanțele naționale, în special în cadrul unor cereri de decizii preliminare, dar și favorizarea difuzării și aplicării uniforme a dreptului Uniunii, întrucât instanțele naționale sunt primele care aplică aceste dispoziții în litigiile pe care trebuie să le soluționeze.

Vizite oficiale la Curte

În cadrul interacțiunii instituționale constante care există între Curte, celelalte instituții europene, instanțele internaționale și instituțiile și instanțele statelor membre ale Uniunii, Curtea a primit în 2016 delegații ale comisiei de afaceri constituționale a Parlamentului European, Curții Europene a Drepturilor Omului și Parlamentelor Regiunii Valone și Austriei. Printre alții, i-a primit pe domnul Laurent Fabius, președintele Consiliului Constituțional francez, pe domnul James Wolffe, Lord Advocate, pe domnia Myron Nicolatos, președintele Curții Supreme, și Costas Clerides, Attorney General al Ciprului, precum și delegații de magistrați ai Curții Supreme din Regatul Unit, ai Curții Superioare de Justiție din Marele Ducat al Luxemburgului și ai Consiliului de Stat al Republicii Franceze.

Curtea a primit de asemenea delegații ale Consiliului Barourilor Europene și Uniunii Avocaților Europeni, precum și diferite personalități din statele membre, în special E.S. Dr. Milan Brglez, președintele Adunării Naționale a Sloveniei, E.S. domnul Timo Soini, ministrul afacerilor externe din Finlanda, doamna Ekaterina Zaharieva, ministrul justiției din Bulgaria, doamna Lucia Žitňanská, viceprim-ministru și ministrul justiției din Slovacia, domnul Augusto Santos Silva, ministrul afacerilor externe din Portugalia, domnul Miro Kovač, ministrul afacerilor externe și europene din Croația, domnul Ard van der Steur, ministrul securității și justiției din Țările de Jos, și domnul Guy Arendt, secretar de stat la Ministerul Culturii din Marele Ducat al Luxemburgului.

B // CIFRELE-CHEIE

Un dialog constant cu profesioniștii din domeniul dreptului

- Întreținerea dialogului judiciar cu magistrații naționali

1 938
de magistrați naționali
primiți la Curte

- primirea unor magistrați naționali în cadrul Forumului anual al magistraților sau în cadrul unui stagiu de 6 sau de 10 luni în cadrul cabinetului unui membru
- seminare organizate la Curte
- intervenții în atenția magistraților naționali în cadrul unor asociații sau rețele judiciare europene
- participări la inaugurări solemne ale anului judiciar la instanțe naționale supreme și superioare și întâlniri cu președinți sau cu vicepreședinți ai instanțelor supreme europene

- Favorizarea aplicării și înțelegerii dreptului Uniunii de către profesioniștii din domeniul dreptului

675
de grupuri de vizitatori

- care au beneficiat de prezentări privind ședințele la care asistă sau privind funcționarea instanțelor

din care

219

grupuri de profesioniști din domeniul
dreptului

și anume **3 318** persoane

245
de stagiați juriști
primiți în cadrul studiilor

447
de utilizatori externi
studenți, cercetători, profesori care au
efectuat cercetări la biblioteca instituției

Un dialog consolidat cu cetățenii europeni

 15 933 de vizitatori din care 584 în cadrul zilei „porților deschise”	 147 de comunicate de presă (și anume, un total de 1 810 versiuni lingvistice)	 258 de tweeturi trimise din conturile Twitter ale Curții, urmărite de 31 700 de „followers”	 85 de cereri de acces la documente administrative și la arhivele istorice ale instituției
--	--	---	---

Aproximativ **18 000** de cereri de informare pe an

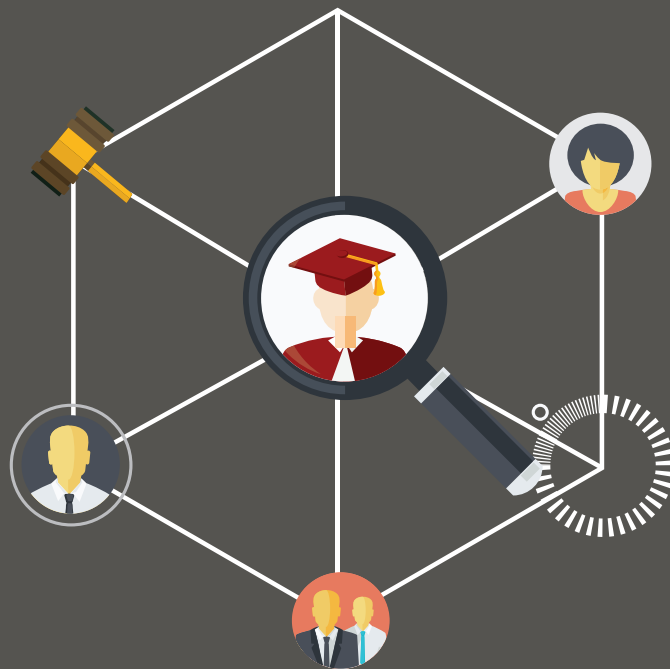
Un dialog oficial și instituțional regulat

 29 de vizite oficiale	 9 vizite de curtoazie ale unor personalități provenite din statele membre sau din organizații internaționale	 7 ședințe solemne
--	---	--

4

O ADMINISTRAȚIE ÎN SERVICIUL JUSTIȚIEI

A // O ADMINISTRAȚIE PERFORMANTĂ, MODERNĂ ȘI MULTILINGVĂ

Grefierul Curții de Justiție, secretar general al instituției, dirijează serviciile administrative sub autoritatea președintelui. Acesta depune mărturie despre angajamentul serviciilor în susținerea activității jurisdicționale.

Într-un context atât de creștere continuă a activității jurisdicționale, cât și de reducere a efectivelor solicitată de autoritățile bugetare pentru perioada 2013-2017, punerea în aplicare, în cursul anului precedent, a primei și a celei de a doua etape ale reformei arhitecturii jurisdicționale a trebuit să fie în mod necesar însoțită de o gestionare înțeleaptă și inovatoare a resurselor puse la dispoziția instituției.

Deși consolidarea Tribunalului a permis menținerea activității esențiale a instituției, ea a determinat de asemenea serviciile administrative să continue adaptarea rapidă și profundă a organizării lor și a modului de funcționare pentru a însoți, în mod optim și fără resurse suplimentare, punerea în aplicare a acestei reforme.

Acestei provocări i s-a putut face față datorită angajamentului constant al serviciilor în susținerea activității jurisdicționale. Astfel, acestea au lucrat pentru optimizarea și raționalizarea modalităților de muncă, după cum arată inițiativele vizând, de exemplu, digitalizarea fluxurilor de tratare a cauzelor, de la introducerea

lor și până la publicarea hotărârii, reflecțiile în scopul de a face față, în mod din ce în ce mai eficient, nevoilor lingvistice ale instanțelor sau adaptările infrastructurii la noile contexte în care instituția își desfășoară activitatea.

Ansamblul inovațiilor și adaptărilor evocate în paginile care urmează stau mărturie a mobilizării unei instituții responsabile, orientată către contribuția pe care o aduce la buna administrare a justiției. Acum când instituțiile se pregătesc să celebreze a șazecea aniversare a tratatelor de la Roma, nu există nicio îndoială că reflecțiile și lucrările angajate în scopul unei cooperări din ce în ce mai strânse cu partenerii Curții din cadrul statelor membre ar trebui să permită schițarea contururilor a ceea ce va fi mâine Europa justiției.

Alfredo **CALOT ESCOBAR**
Grefier

B // CIFRE ȘI PROIECTE

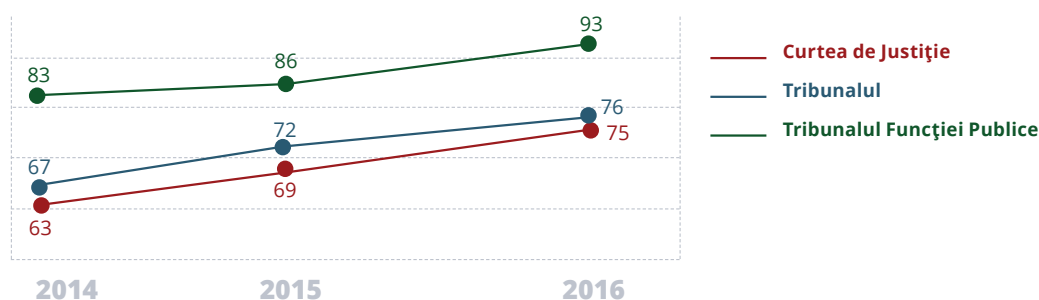
Către dematerializarea fluxurilor procedurale

Deși Curtea este cea mai veche instituție europeană, ea nu este mai puțin orientată cu hotărâre spre viitor. Bazându-se pe ultimele dezvoltări tehnologice în materie de informatică judiciară, ea depune eforturi deja de mai mulți ani pentru digitalizarea și securizarea fluxurilor în contextul procedurilor angajate în fața instanțelor sale, de la introducerea cauzei și până la publicarea hotărârii.

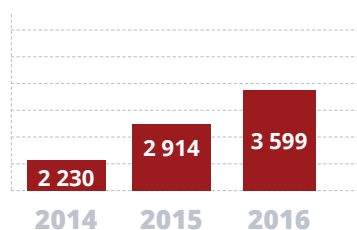
După cum o demonstrează recurgerea crescută la aplicația e-Curia și publicarea cotidiană a jurisprudenței în Repertoriu, instituția se sprijină în fiecare zi pe posibilitățile oferite de instrumentele digitale pentru a asigura celeritatea justiției și difuzarea sa.

La introducerea unei noi cauze, Curtea de Justiție și Tribunalul pun la dispoziția părților o aplicație informatică, denumită „e-Curia”, care permite depunerea, consultarea și primirea documentelor de procedură pe cale electronică, în deplină securitate. Succesul înregistrat de e-Curia nu se dezmente de la deschiderea sa în 2011 și instituția este mulțumită de faptul că, din 2016, toate statele membre utilizează e-Curia când sunt părți într-o procedură.

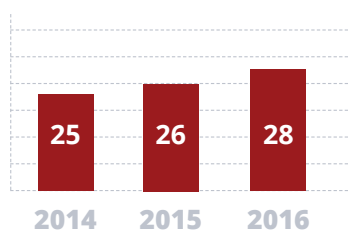
Procentajul actelor de procedură depuse prin e-Curia

Numărul de conturi de acces la e-Curia

Numărul de state membre care utilizează e-Curia

Procesul de dematerializare a procedurilor a condus de asemenea Curtea la accelerarea fluxului publicațiilor în **Repertoriul jurisprudenței**. Acest repertoriu, care constituie publicarea oficială a jurisprudenței instanțelor care compun Curtea de Justiție a Uniunii Europene în toate limbile oficiale ale Uniunii, se publică astăzi exclusiv în format digital.

De la 1 noiembrie 2016, publicarea în Repertoriul digital (care avea loc, de la crearea sa în 2012, pe loturi lunare) se efectuează de acum pe bază zilnică, pentru a asigura o apariție a deciziilor în Repertoriu cât mai rapidă posibil după adoptarea lor.

Provocările unei gestionări inovatoare a multilingvismului

Instituție jurisdicțională multilingvă, Curtea trebuie să fie în măsură să trateze o cauză oricare ar fi limba oficială a Uniunii în care a fost introdusă, iar ulterior să asigure difuzarea jurisprudenței sale în toate aceste limbi.

Având în vedere provocările legate de creșterea numărului de limbi oficiale, de la 4 la 24 de la începutul construcției europene, Curtea nu a încetat niciodată să își raționalizeze gestionarea multilingvismului pentru a-i asigura menținerea.

Astfel, serviciul său de traducere își continuă reflecția prin care analizează modalitățile care pot fi avute în vedere pentru optimizarea aportului traducerii externe, care trebuie să permită apropierea traducerii juridice la Curte de practica și de experiența juridică și lingvistică dezvoltate în cadrul statelor membre, aprofundând pepiniera de competențe care va da posibilitatea Direcției generale de traducere să facă față creșterii structurale a volumului de tradus și combinațiilor lingvistice care trebuie acoperite.

Aceste reflecții, care implică investiții indispensabile pentru prospectarea și dezvoltarea competențelor disponibile în statele membre, sunt cele care structurează viitorul traducerii juridice și instituția însăși în raport cu impregnarea multilingvismului în toate aspectele activității sale judiciare.

Serviciile lingvistice în câteva cifre

24

de limbi de procedură
potențiale, și anume

74

de interpreți pentru
ședințe și reuniuni

613

„juriști-lingviști”
pentru traducerea
documentelor scrise

23

de unități
lingvistice

552

de combinații
lingvistice posibile

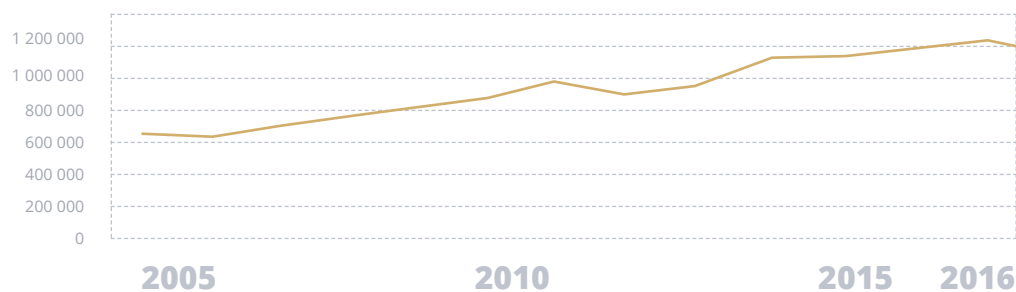
1 160 000

de pagini produse în 2016 de serviciul de
traducere

Reducerea nevoilor de traducere în 2016
(măsurile de economii interne): **440 000 de pagini**

Evoluția numărului de pagini de tradus

Infrastructuri economice, ecologice și securizate

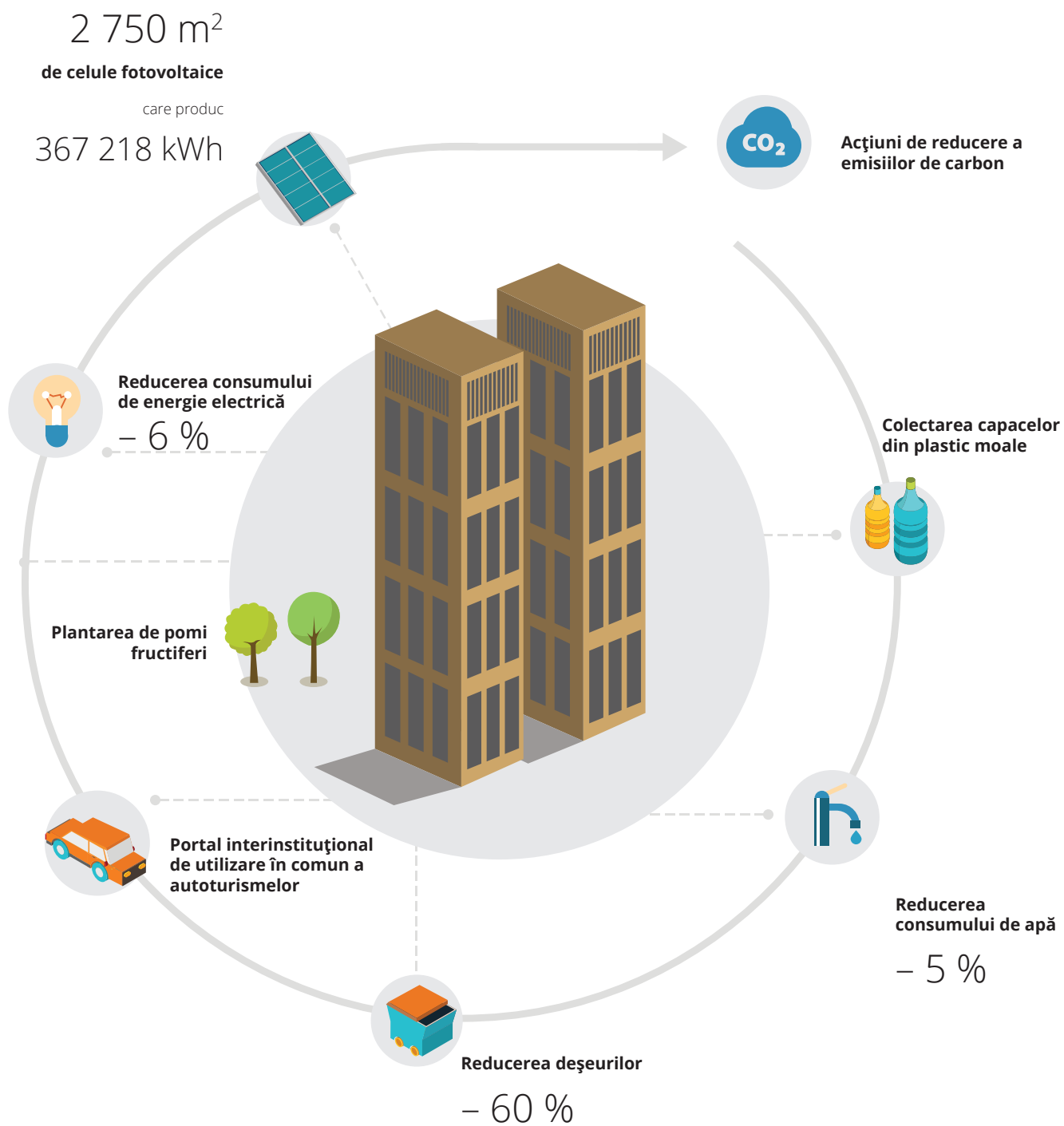
Renovarea infrastructurilor Palatului de Justiție (inaugurat în 2008), care ar trebui să se încheie cu punerea la dispoziție a unui al treilea turn în 2019, s-a desfășurat sub triplul imperativ al economiei, al ecologiei și al securității persoanelor, a clădirilor și a datelor.

Concepute pentru a separa spațiile deschise publicului de cele rezervate membrilor și personalului pentru a asigura soluționarea calmă a cauzelor în conformitate cu cerințele textelor de procedură, clădirile fac astfel obiectul unei adaptări constante la așteptările publicului, la contenciosul cu care pot fi sesizate instanțele și la contextul internațional în care își desfășoară activitățile.

Punerea **pietrei de temelie** a celui de al treilea turn în iunie 2016 marchează o etapă importantă în urmărirea obiectivului de grupare a întregului personal în același sit, oferind în sine o economie de resurse importantă vizată de autoritatea bugetară în materia gestionării infrastructurilor imobiliare.

Derularea proiectelor imobiliare ale instituției, precum și gestionarea cotidiană a mijloacelor și instrumentelor puse la dispoziția sa sunt în plus animate de preocuparea constantă a respectării mediului, pentru care stă mărturie obținerea **înregistrării EMAS** (Eco-Management and Audit Scheme) la 15 decembrie 2016. Această certificare, creată printr-un regulament european și conferită organizațiilor care îndeplinesc condiții stricte legate de politica lor de mediu și de eforturile lor în favoarea conservării mediului și a dezvoltării durabile, constituie astfel o recunoaștere deplină a înaltelor performanțe de mediu atinse de Curte și a angajamentului său ecologic.

În sfârșit, gestionarea infrastructurilor a trebuit să se adapteze la noul context de securitate care prevalează în toate statele membre, pentru a asigura membrilor, personalului și celor peste 100 000 de profesioniști ai dreptului, vizitatori și prestatori de servicii care acced în fiecare an la Curte o **primire în același timp caldă și respectuoasă**.

5

PRIVIRE CĂTRE VIITOR **CALITATEA JUSTIȚIEI: O PROVOCARE PERMANENTĂ**

Calitatea justiției constituie o provocare permanentă pentru fiecare instituție judiciară și Curtea de Justiție a Uniunii Europene îi acordă cea mai mare importanță. În cursul ultimilor ani, Curtea a întreprins o serie de acțiuni pentru menținerea și consolidarea calității justiției în ordinea juridică a Uniunii Europene. Aceste acțiuni s-au articulat în jurul a trei axe principale:

- reforma arhitecturii jurisdicționale a Uniunii Europene;
- reformarea normelor de procedură;
- modernizarea și actualizarea metodelor de lucru.

Aceste acțiuni au dat și continuă să dea roade. Deși contenciosul în fața celor două instanțe ale Uniunii crește cu regularitate, durata procedurilor este în scădere constantă în pofida constrângerilor inevitabile legate de multilingvismul integral și în această privință unic în lume, care caracterizează procedurile în fața acestor instanțe.

Astfel, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a decis să își intensifice reflecțiile asupra uneia dintre caracteristicile principale ale justiției în Uniunea Europeană: justiția în rețea. Cu decenii înainte de conceptualizarea și de materializarea internetului, justiția europeană funcționa deja în rețea prin intermediul procedurii preliminară. Ferm convinsă că întărirea cooperării judiciare în Uniunea Europeană este susceptibilă să amelioreze calitatea justiției în folosul cetățenilor, Curtea de Justiție a Uniunii Europene

intenționează să întreprindă o serie de inițiative în acest sens. Prima dintre aceste inițiative constă în invitarea președinților curților supreme și constituționale din statele membre ale Uniunii Europene la un forum de dialog privind „justiția în rețea”, care va avea loc la Luxemburg în 2017, cu ocazia celebrării celei de a șazecea aniversări a tratatelor de la Roma.

6

URMĂRIREA ACTUALITĂȚII INSTITUȚIEI

Accesați portalul de căutare a jurisprudenței Curții de Justiție și a Tribunalului pe site-ul Curia:

curia.europa.eu

Urmăriți actualitatea jurisprudențială și instituțională:

- consultând **comunicatele de presă**, la adresa: curia.europa.eu/jcms/PressRelease
- abonându-vă la **fluxul RSS** al Curții: curia.europa.eu/jcms/RSS
- urmărind **contul Twitter** al instituției: @courUEpresse sau @EUCourtPress
- descărcând **App CVRIA** pentru smartphone-uri și tablete

Pentru a afla mai multe despre activitatea instituției:

- consultați pagina referitoare la **Raportul anual 2016**: curia.europa.eu/jcms/AnnualReport
 - **Panorama anului**
 - **Raportul privind activitatea judiciară**
 - **Raportul de gestiune**

Accesați documentele instituției:

- arhivele istorice: curia.europa.eu/jcms/archive
- documentele administrative: curia.europa.eu/jcms/documents

Vizitați sediul Curții de Justiție a Uniunii Europene:

instituția oferă persoanelor interesate programe de vizită special concepute potrivit interesului fiecărui grup (asistarea la o ședință, vizită ghidată a clădirilor sau a operelor de artă, vizită de studiu):

curia.europa.eu/jcms/visits

Pentru orice informație privind instituția:

- Scrieți-ne prin intermediul **formularului de contact**: curia.europa.eu/jcms/contact

CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE

DIRECȚIA COMUNICARE
UNITATEA PUBLICAȚII ȘI
PRESĂ ELECTRONICĂ
MARTIE 2017

■ Oficiul pentru Publicații

ISBN 978-92-829-2277-4
ISSN 2467-1630
doi:10.2862/88727